

DŘEVAŘSKÝ PRŮMYSL

historie časopisu

Od roku 1951 vychází FAIPAR, technický a vědecký časopis Vědecké sdružení dřevařského průmyslu [Faipari Tudományos Egyesület (FATE)], založené v roce 1950 v rámci MTESZ (Sdružení technických a vědeckých asociací).

Sociopoliticky motivovaný odborný časopis poskytoval především odborné fórum pro rozdrobený dřevařský průmysl, který byl v té době pod dohledem několika ministerstev; pro manažery a zaměstnance pilařského, klempířského, nábytkářského a stavebního truhlářství, dále smíšeného dřevařského průmyslu, státního a družstevního sektoru. Do roku 2013 vycházel měsíčně ve formátu A/4, s barevnou obálkou, v černobílém tištěném vydání o 30-40 stranách a poté čtvrtletně v elektronické podobě. Mezitím v letech 1996 až 1998 pod společným dohledem Nábytkářského sdružení a FATE vyšla barevně tištěná verze pod názvem Nábytek a dřevařský průmysl. Deník pravidelně informoval o životě sdružení, o firmách, výsledcích výzkumů, novinkách v oboru a odborné literatuře. Bylo také publikováno několik sérií příloh: dřeviny, dřevařské stroje, zařízení.

Jak to začalo? To vlastně nevíme, nikdo z jeho bývalých redaktorů už nežije. Víme ale, že náklad byl tři tisícový, což je v poměru k tisícovce zaměstnanců nakladatelského spolku úctyhodné číslo.

Pojďme se podívat na to, co charakterizovalo život časopisu za posledních více než 70 let:

Populárním tématem počátku 50. let byla diskuse o dosažených výsledcích v socialistickém pracovním konkursu, ale vycházelo mnoho článků o nových dřevoobráběcích strojích a postupech, dřevovláknitých a dřevotřískových deskách, jejich výrobě a zpracování a vzdělávání v oboru dřevozpracující techniky. Bylo publikováno mnoho vědeckých a/nebo propagačních článků přeložených z ruštiny. Některé odborné články – publikované maďarskými autory – dosáhly vysoké vědecké úrovně.

V 60. letech bylo napsáno mnoho článků o lepidlech ze syntetické pryskyřice a povrchové úpravě polyesterem. Začala nová rubrika s názvem: "Co je nového v čalounickém průmyslu?" a objevuje se nový způsob ochrany dřeva, průmyslu a obchodu v mezinárodním srovnání. V té době byl členský příspěvek sdružení 2 HUF/měsíc a cena papíru 4 HUF. Bylo publikováno stále více vědeckých článků. Právě v této době odstartovala možnost získat univerzitní doktorát, a tak se noviny staly odborným fórem pro nové výsledky výzkumu. Jsou publikovány články výzkumníků ze zemí RVHP přeložené do maďarštiny. Z tohoto důvodu se objevily kritiky, většina článků měla příliš vysokou úroveň, byla nesrozumitelná pro některé členy a postrádala zdravý rozum.

V 70. a 80. letech 20. století list pravidelně informoval o odborných výstavách. Články se mezitím staly praktičtějšími a srozumitelnějšími a o vývoji profese se psalo více. Podíl vědeckých článků přitom zůstal stejný. Potřeba byla 1 700 - 1 800 výtisků, což bylo

doprovázeno zvýšením nákladů na výtisk; papír se stal nerentabilním. Vystala otázka? A co FAIPAR? Přesto zůstal.

Od roku 1990 se počet výtisků dále snižoval, každé číslo bylo podporováno firmou a ročně jich vyšlo jen šest. V roce 1992 Vědecké sdružení dřevařského průmyslu udělila poprvé cenu profesionálního spisovatele Armanda Lugosiho jako uznání za vynikající spisovatelskou činnost. Po roce 1995 vycházel časopis společně s Nábytkářskou asociací a stal se nábytkářským. V jeho úpravě a vzhledu se jeho styl vyvíjel směrem k „profesionálnímu bulváru“, ale ani toto řešení se neosvědčilo. Od 2. pololetí 1998 jej opět vydává Sdružení, vychází čtvrtletně.

Od roku 2002 je příspěvek spravován Dřevařskou fakultou Západomaďarské univerzity, což poskytuje lepší možnosti pro publikaci výsledků výzkumu a v neposlední řadě i financování publikace. „FAIPAR“ již není technickým fórem dřevozpracujících profesí, ale stalo se registrovanou vědeckou publikací. Vychází také v omezeném počtu výtisků, ale je k dispozici na Univerzitě v Šoproni, nebo také na stránkách Vědecké sdružení dřevařského průmyslu.

Od roku 2009 převzala publikaci od univerzity NymE-ERFARET Kft (později ERFARET Kft). Vždy ji lze charakterizovat jako vědeckou publikaci, navíc vychází v omezeném počtu tištěných výtisků.

Od roku 2014 bude vycházet výhradně v elektronické podobě pod podtitulem WoodScience-HUN.

V roce 2016 byla společnost ERFARET Kft. zlikvidována, takže vydávání novin bylo od té doby pozastaveno. Na práci redakčního výboru se podílelo mnoho odborníků z praxe, výzkumných pracovníků a poté vysokoškolských pedagogů. Hlavní redaktoři:

leden 1951 září 1955 Lajos Huber

říjen 1955 červen 1976 Pál Róka

červenec 1976 Únor 1984 László Rieperger

březen 1984 březen 1994 Dezsó Lele

duben 1994 září 1995 Dr. Sándor Molnár

říjen 1995 březen 1997 Ferenc Győri a Dr. Sándor Molnár (šéfredaktoři)

1997 Dr. Sándor Molnár a Pál Szabó (spolueditoři)

1998 2001 Lászlóné Bíró

2002 2008 Dr. András Winkler

2009 2016 Dr. László Bejő

Vědecké sdružení dřevařského průmyslu má v současné době na programu opětovné uvedení časopisu.

Budapešť, červen 2023

Sándor Tóth